

de succes ce-i revenise din colaborarea la „Creațiunea”, era hotărât să-și lege numele de o glorie durabilă, pe care i-o putea oferi acum această fericită combinație artistică. Îi prezentă compozitorului un libret inspirat din poemul englez al iluministului James Thomson — „Seasons”. Insista căci față de primul, aceasta era cel puțin o lucrare lipsită de suspiciuni, exclusiv laică. Așa „Papa Haydn” a cedat până la urmă și timp de doi ani, scriind într-un ritm sufocant a terminat partitura, predând editurii Breitkopf și Härtel (1801) peste 500 de pagini de manuscris. Lucrarea aceasta cu adevărat „i-a sfârșit șira spinării”.

„Anotimpurile” a devenit un amplu oratoriu, un imn al naturii și bucuriilor ei. Izul pastoral irizează permanent o tentă de limpezime și de binelăcut echilibru sufletesc, cu o melodică colorată de intonație populară. Cadrul îl constituie natura, contemplată de povestitori, cor și orchestră, fiecărui compozitorul distribuindu-le atribuțiuni specifice sau evoluții conjugate.

Am reascultat-o iar la Cluj pe soprana VIRGINIA MANU, care a dat dovadă și în această pagină, de aceeași validă afinitate cu linia interpretativă concertistică, dublată de o cuceritoare muzicalitate și fină sensibilitate. Tinărul tenor FLORIN DIACONESCU a impresionat prin vocea strălucitoare, trumoașă într-o interpretare plină de spontaneitate. Basul MIRCEA MOISA, solist la Opera clujeană, a produs o deplină satisfacție prin această primă evoluție de concert. Deține un glas de mare noblete, egal și pur în toate registrele, cu o intonație extrem de îngrijită. A interpretat dificila sa partitură cu lejeritate și naturalețe, imprimând sonorității vocale caracterul indicat de ideea textului poetic.

Concertul a oferit din nou prilejul evoluției corului Filarmonicii, fixat deja în mod deosebit în atenția publicului. Deținând privilegiul unei formații de voci tinere, corul s-a impus prin puterea de omogenizare, prin momentele de virtuozitate, accentuând totuși poate prea adesea caracterul solemn, monumental. Interpretarea sa a cunoscut o curbă ascendentă, integrându-se tot mai mult în intențiile complexelor cerințe ale partiturii. Cu totul meritorie apariție în acest concert a ansamblului coral se datorează îndrumărilor lui în egală măsură — prof. Dorin Pop și tinărul său asistent Florin Mihăescu.

Orchestra a susținut cu conștiinciozitate serioasa dificultate a partiturii, chiar dacă unele neînsemnate momente nu au fost deplin realizate. Foarte bună sonoritatea clavicinului (Eva Sava).

În sfârșit admirația și aplauzele auditorului s-au îndreptat cu entuziasm spre dirijorul EMIL SIMON care și-a asumat răspunderea prezentării acestui monumental opus, într-o execuție din care au fost reduse doar puține pagini. Dar așa cum știam că va fi, mîna apreciatului dirijor a reușit să dea lucrării un profil pregnant, să omogenizeze ideal soli, cor și timbre orchestrale într-o execuție aflată sub semnul alesei virtuozități, vigurii și scinteia fanteziei, al unei concentrate atenții.

Concertul a fost, fără rezerve, menit să entuziasmeze deopotrivă melomani, muzicieni, interpreți, menit să fie un eveniment de excepție prin calitatea interpretării și singularitatea audienței.

Rodica POPESCU

Un ansamblu simfonic alcătuit din orchestranți adolescenți, încântă mai întâi ca aspect. Când și impresia auditivă e favorabilă, prin o surprinzătoare maturitate în execuție și amploare sonoră, un atare concert cucerește fără rezerve.

Simfonicul claselor VII—IX de la Liceul de muzică din Cluj, a început cu *Suita a II-a* de Darius Pop.

A fost foarte bine venită programarea acestui compozitor clujean, ale cărui suite corale și orchestrale au o savoare rustică nealterată, cum e cazul și cu suite interpretată „de la Rodna”, compusă în 1952.

Concursul național de interpretare instrumentală „Ciprian Porumbescu” de la Suceava, ediția 1973, a acordat premii la trei concurenți din Cluj. Doi dintre aceștia au evoluat ca soliști în acest concert simfonic, Ioan Greluș (clasa VII-a), în *Concertul pentru flaut în Fa major*, de A. Vivaldi, și Paul Havelitz (clasa VIII-a), în *Concertul pentru violoncel în Re major* de L. Leo.

Orchestra a prezentat în continuare *Simfonia a VIII-a „Neterminată” în si minor* de Schubert și *Marș slav* de Ceaikovski.

Profesorul Gheorghe Laszlo, deși e la începutul activității sale ca dirijor, a dovedit totuși o temeinică stăpînire a partiturii și a orchestrei, realizînd un concert meritoriu.

O împămîntenită tradiție o constituie schimburile de concerte între Conservatoarele din țară. Recentul recital al Conservatorului „G. Enescu” din Iași în sala Bach a Conservatorului „G. Dima” din Cluj, a fost susținut de mezzosoprana Mihaela Agachi, studentă în anul IV, laureată a Concursului național al Institutelor de Artă-1973, acompaniată la pian de lectorul Ioan Welt. Posesoare a unei voci calde și expresive, Mihaela Agachi are și darul de a capta publicul prin dezinvoltura sa și emoția ce o transmite. Marii romantici Brahms, Hugo Wolf și Richard Strauss, au fost interpretați cu multă înțelegere. Chausson, Debussy, Enescu, precum și A. Stoia și Donceanu, au completat paleta bogată a cîntăreței, într-un program ales cu gust. În încheiere, două arii, din operele Mignon de Thomas și Werther de Massenet, au evidențiat și frazarea susținută a cîntăreței în compoziții de o mai largă respirație. O permanentă susținere a interpretării a fost asigurată de pianistul Ioan Welt, care rezolvă cu sensibilitate și profunzime capodoperele interpretate.

Cel mai elevat moment al recitalului, atît ca transmitere a emoției cît și ca subtilitate a interpretării, din partea ambilor artiști a fost liedul *Dimineața* de R. Strauss.

Un concert romantic, atît prin conținutul redat cuceritor, cît și prin elanul ce îl trezește!

Enea BORZA

Bacău

Iniințat cu aproape 20 de ani în urmă, colectivul artistic al orchestrei simfonice băcăuane reprezintă unul dintre puținele ansambluri de stat cu o existență permanentă în Moldova. Centru cultural de tradiție, orașul lui Bacovia a simțit nevoia unei vieți muzicale organizate, continue, și așa s-au născut Liceul de muzică și Filarmonica de Stat. Din 1957 și pînă în prezent inimosul colectiv moldovean a parcurs un drum mai lung decît cei 18 ani calendaristici consumați de la înființarea lui: a fost drumul dificil al închegării unui ansamblu simfonic din elemente umane entuziaste dar nu întotdeauna suficient pregătite pe plan profesional. Acest proces de cristalizare al orchestrei se continuă și în prezent, ponderea celor cu studii medii și superioare devenind evidentă în perioada din urmă. Saltul valoric realizat în ultimii ani se datorează și inimosului director al instituției, tinărul dirijor Ovidiu Bălan care a adus odată cu talentul și abnegația sa entuziasmul celor abia trei decenii de vîrstă. Format în paralel cu orchestra pe care o conduce, Ovidiu Bălan, dornic de perfecționare, a urmat o serie de cursuri speciale în țară și

peste hotare, împărtaşind apoi proaspăta experiență câștigată colectivului pe care îl conduce. Alături de Ovidiu Bălan, Igor Ciornei, dirijor permanent, se distinge printr-o activitate nu mai puțin fructuoasă.

Orchestra a realizat stagiuni permanente în numeroase localități: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Moinești, Comănești, Piatra-Neamț, Bicaz, Roman și altele.

Creșterea valorică a ansamblului a avut drept rezultat realizarea colaborării cu unii dintre cei mai cunoscuți interpreți și dirijori din țară: Ion Voicu, Ștefan Ruha, Valentin Gheorghiu, Arta Florescu, Iosif Conta, Ion Baci, Corneliu Dumbrăveanu, Remus Georgescu ș.a., precum și cu o serie întreagă de instrumentiști sau șefi de orchestră străini.

Despre repertoriu se poate spune că acumulările calitative realizate de orchestră s-au răsfrânt favorabil și asupra unei posibilități tot mai largi de abordare a literaturii preclasice, clasice, romantice și moderne. În actuala stagiune, spre exemplu, au fost executate o serie de lucrări considerate drept foarte dificile, atât pe plan tehnic cit și interpretativ, pe primul loc situându-se câteva simfonii de Bruckner. Creația românească, aflată la loc de cinste în repertoriul formației, numără nume de prestigiu: Enescu, Jora, Paul Constantinescu, Olah, Mircea Chiriac, Toduță, Achim Stoia, alături de mai tinerii Mihai Moldovan, Al. Hrisanide sau Nicolae Brînduș. Preocuparea pentru clarificarea unor problematice ridicate de creația autohtonă contemporană s-a concretizat prin organizarea unor simpozioane și decade ale muzicii românești.

Filarmonica băcăuană se dovedește a fi, pe zi ce trece, un ansamblu cu posibilități artistice în plină dezvoltare, capabil să contribuie la opera nobilă de răspîndire a artei muzicale în pături tot mai largi de oameni. Această frumoasă misiune are toate premisele favorabile pentru a fi dusă la bun sfârșit în condițiile seriozității cu care se lucrează aici.

Dan BUCIU

Craiova

În fața unei săli arhipline, corul și orchestra Filarmonicii „Oltenia” a prezentat, în luna aprilie, un concert remarcabil.

A fost interpretat poemul-cantată *Balada izvoarelor lumii*, pentru cor de copii, cor mixt și orchestră de Claudiu Negulescu.

Compozitorul, cunoscut publicului craiovean (în stagiunea trecută fiindu-i prezentată *Balada Nicolinei*), este autorul a numeroase cîntece pentru voce și pian, lucrări instrumentale de cameră, muzică corală. Dintre lucrările sale simfonice și vocal-simfonice, sînt de amintit: *Balada Dobrogeană*, *Cantată festivă pentru aniversarea Republicii*, *Ceferiștii Bărăganului*, *Strigăt prin veac*.

Claudiu Negulescu se remarcă și printr-o continuă și susținută activitate de dirijor și îndrumător al formațiilor corale de amatori.

Lucrarea, prezentată în primă audiție craioveană, a fost concepută încă în anul 1953 și face parte din ciclul vocal-simfonic *Laudă Patriei*, compus din 4 cantate: *Balada Nicolinei*, *Balada prieteniei*, *Balada Eliberării* și *Balada Izvoarelor lumii*.

Concepută în trei părți, cantata redă eroismul tinerilor constructori de hidrocentrale de la Bicaz, Lotru, Someș, Olt.

Remarcăm participarea corului Filarmonicii craiovene (dirijor Alexandru Racu), care în toate momentele de intervenție a răspuns prompt, cu sonoritățile cerute de partitură.

O mențiune specială pentru corul de copii al Liceului de muzică și arte plastice din Craiova (dirijor profesor Grigore Ștefănescu), a căror glasuri cristaline și curate se îngemănează cu ale celorlalți coriști, într-o sincronizare perfectă cu orchestra simfonică.

Teodor Costin, dirijorul concertului, a reușit printr-o gestică expresivă să redea într-un tablou unitar și sugestiv sensurile ce se desprind din conținutul cantatei.

Programul concertului a fost întregit de evoluția violonistului Ion Voicu, artist al poporului, care a interpretat *Concertul în Re major pentru vioară și orchestră* de Beethoven.

Boris CHELARU

Lugoj

La cea de a VII-a ediție a Festivalului coral internațional „Mai-Varna '73”, România a fost reprezentată prin Corul „Ion Vidu” al Casei de Cultură din Lugoj, dirijat de prof. Remus Tașcău.

În cadrul Festivalului au susținut concerte coruri din R.P. Bulgară, R.P. Ungară, R.S.F. Jugoslaviei, Austria, R.D. Germană, R. F. Germania și R.S. Cehoslovacă.

Formațiile participante au avut misiunea de a susține concerte, cu o durată de 30 de minute, bazate pe un repertoriu variat ca stil și conținând piese din repertoriul național și universal, cu includerea obligatorie a unei piese bulgărești.

Concertul formației lugojeane (19 mai), alături de coruri din Ungaria, Jugoslaviei și R.F. Germania, a fost transmis în direct de Radio Sofia.

Ceea ce a deosebit corul lugojean de celelalte formații participante a fost tehnica sa vocală, omogenizarea vocilor, acordajul și expresivitatea deosebită, calități subliniate de personalități ale vieții noastre muzicale, cu ocazia participării la cea de a III-a etapă a Concursului coral interjudețean „Cîntare patriei”, cum sînt: D.D. Botez, Marin Constantin, Mircea Neagu, Carol Litvin, ș.a.

Cu prilejul manifestărilor la care ne referim, doi dintre cei mai apreciați dirijori bulgari au consemnat impresiile lor în Cartea de aur a corului nostru: „Sînt adînc impresionat de interpretarea și calitățile corului „Ion Vidu”, de sonoritatea vocilor, de timbrele minunate, de felul de a cînta. Arta corului ne-a convins, încă o dată, de frumusețea și farmecul cîntecului românesc. Corul este un instrument perfect acordat, cu care tînărul și talentatul său dirijor, Remus Tașcău, cîntă cu mare măiestrie. Urez și mai mari succese corului și m-aș bucura de fiecare întîlnire cu arta lui” (Z. Mednikarov).

„Sînt foarte fericit că am avut prilejul să mă întîlnesc în orașul Varna cu arta interpretativă a corului „Ion Vidu” din Lugoj. Ce mi-a plăcut în special: sonoritatea spontană, claritatea intonației și transmiterea nemijlocită între public și cor. Este meritul dirijorului Remus Tașcău care știe să conducă cîntăreții, să-i impulsioneze, avînd în permanentă interesul pentru echilibrul artistic” (V. Arnaudov).

Participarea la Festival ne-a adus nu numai bucuria succesului, prin obținerea Trofeului și Diplomei Festivalului, dar și încrederea că în viitor putem face și mai mult pentru afirmarea valorilor noastre muzicale.

Gh. LUCESCU

Suceava

Există la Suceava o împămîntenită tradiție, un deosebit interes, aproape un fel de cult pentru memoria compozitorului din acele locuri, înmormîntat la Stupca acum 90 de ani.